

3.3. Regeringens overvejelser om udvidelse af kredsen af personer med dansk indfødsret, der uanset ophold i udlandet anses for at have fast bopæl i riget

3.3.1. Regeringen finder, at det bl.a. som følge af samfundsudviklingen er ønskeligt at revidere den gældende lovgivning om valgret under midlertidigt ophold i udlandet med henblik på, at personer med dansk indfødsret i videre omfang end i dag kan bevare valgretten uanset ophold i udlandet.

Den teknologiske og samfundsmæssige udvikling har medført, at personer under ophold i udlandet i dag har bedre muligheder for at bevare tilhørsforholdet til det danske samfund. Forbedrede kommunikationsmuligheder som følge af IT-teknologien har øget mulighederne for at deltage i og følge den politiske debat, som tager sigte på Folketingets overvejelser og beslutninger. Ophold i udlandet indebærer ikke på samme måde som tidligere, at man mister forbindelsen med det danske samfund.

Den stigende internationalisering indebærer samtidig, at stadig flere danskere tager ophold i udlandet for en kortere eller længere periode. I 1980, hvor der i den dagældende folketingsvalglov blev indsat en bestemmelse svarende til den gældende folketingsvalgslovs § 2, stk. 2, udrejste ifølge oplysninger fra Danmarks Statistik 13.586 personer med dansk indfødsret til udlandet. I 1990 udrejste 20.050, i 2000 23.008, i 2001 23.093 og i 2002 22.256 personer med dansk indfødsret. Halvdelen af udrejserne har karakter af at være kortvarige med en periode i udlandet på indtil to år og over 70 % af alle udrejste er vendt tilbage inden for seks år. Det samlede antal udrejste med dansk indfødsret til udlandet, Færøerne og Grønland udgjorde ifølge oplysninger fra Danmarks statistik i perioden 1990 – 1995 137.200 personer, hvoraf 50.039 personer svarende til 36,5 % vendte tilbage inden for et år, 73.900 personer svarende til 53,9 % vendte tilbage inden for to år, 95.089 personer svarende til 69,3 % vendte tilbage inden for fire år og 102.894 personer svarende til 75 % vendte tilbage inden for seks år.

Regeringen vil derfor i overensstemmelse med de tilkendegivelser, regeringen er fremkommet med i regeringsgrundlaget, udvide kredsen af personer med dansk indfødsret, der har valgret til Folketinget uanset ophold i udlandet, mest muligt inden for grundlovens rammer.

3.3.2. Regeringen har i den forbindelse noteret sig resultatet af den undersøgelse, som det af regeringen nedsatte Valgretsudvalg med deltagelse af tre statsretskyndige professorer fra universiteterne har foretaget vedrørende mulighederne for, hvorledes kredsen af personer med dansk indfødsret, der under ophold i ud-

landet har valgret til Folketinget, i videst muligt omfang kan udvides inden for rammerne af grundloven.

Regeringen har således noteret sig, at udvalget blandt de af udvalget overvejede modeller alene har fundet, at personer, der agter at vende tilbage til riget inden for to år efter udrejsen, med tilhørende samlevende ægtefæller og registrerede partnere samt ugifte samlevende inden for rammerne af grundloven kan anses for at have fast bopæl i riget.

Regeringen har videre noteret sig, at udvalgets tre statsretskyndige professorer samt den kommunale repræsentant i udvalget under hensyn til grundlovsbestemmelsens ordlyd og formål har vurderet, at en lovfæstelse af Valgretsnetvænets hidtidige praksis, hvorefter udlandsophold i op til 12 år i almindelighed anses for midlertidige, vil give anledning til betænkeligheder af en sådan vægt i forhold til bopælskravet i grundlovens § 29, stk. 1, at en sådan ordning ikke kan anses for at være grundlovmæssig.

Det er regeringens opfattelse, at der ikke skal kunne herske tvivl om, at de forslag til udvidelse af den kreds af personer med dansk indfødsret, der under ophold i udlandet har valgret til Folketinget, der gennemføres ved lov, er i overensstemmelse med grundloven.

På den baggrund indeholder dette lovforslag alene forslag om udvidelse af den kreds af personer med dansk indfødsret, der under ophold i udlandet har valgret til Folketinget, som er i overensstemmelse med Valgretsudvalgets vurdering af rækkevidden af grundlovens bopælskrav.

3.3.3. Regeringen har derfor i overensstemmelse med det udkast til lovforslag, Valgretsudvalget har udarbejdet, fremsat dette forslag om ændring af folketingsvalgsloven, der indebærer, at personer, der opholder sig i udlandet, men som agter at vende tilbage til riget inden for to år efter udrejsen, anses for at have fast bopæl i riget uanset årsagen til udlandsopholdet. Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at flere danskere i udlandet end i dag kan optages på folketingsvalglisten, jf. *afsnit 3.4*.

Den foreslåede bestemmelse er et supplement til folketingsvalgslovens gældende bestemmelser om, hvilken personkreds der uanset udlandsophold anses for at have fast bopæl i riget. Personer, der agter at vende tilbage til riget på et senere tidspunkt end to år efter udrejsen, anses således fortsat for at have fast bopæl i riget, hvis de kan henføres under en af de persongrupper afgrænset efter udlandsopholdets årsag, der er nævnt i folketingsvalgslovens § 2.

Den i dette lovforslag foreslåede ordning indebærer, at personer med dansk indfødsret efter ansøgning skal optages på folketingsvalglisten alene af den